

بررسی و تدقیق معیارهای نظام کالبدی حضورپذیری افراد در مسیرعابرپیاده با توجه به رویکرد ارتقاء کیفیتهای حضورپذیری، نمونه موردی: پیاده روی خیابان فرخی شهر یزد

سمیرا علی زاده مقدم^۱، ملیحه ذاکریان*^۲، بابک تشکری^۳

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد واحد یزد، دانشگاه آزاد اسلامی، یزد، ایران

^۲ (نویسنده مسئول*)، استادیار گروه جغرافیا، واحد میبد، دانشگاه آزاد اسلامی، میبد، ایران

^۳ مربی گروه شهرسازی، واحد بافق، دانشگاه آزاد اسلامی، بافق، ایران

چکیده

آنچه که امروزه به عنوان پیاده رو با آن روبرو هستیم، سرشار از بی توجهی به نحوه حضور و حرکت پیاده ها چه به لحاظ فیزیکی و چه به لحاظ روانی و نوع رفتار آنهاست. لذا عابرین پیاده می بایستی به عنوان عنصر اصلی در طراحی مسیرهای شهری مدنظر قرار گیرند، یکی از معیارهایی که بتوان به وسیله آنها حضورپذیری را ارتقاء داد معیارهای در بحث نظام کالبدی است که به عنوان یکی از اولویتهای اساس حرفه مندان و تئوری پردازان شهری تبدیل شده است که در این پژوهش به عنوان هدف در مسیرعابرپیاده محورخیابان فرخی شهر یزد، در نظر گرفته شده است. روش تحقیق در این نوشتار تحلیلی، توصیفی بوده و کاربردی است که از شیوه مطالعات کتابخانه ای، اسنادی و میدانی و با استفاده از تکمیل پرسشنامه جهت گردآوری اطلاعات استفاده شده است. در این مقاله، مطالعه موردی: پیاده روی محورخیابان فرخی شهر یزد را مبتنی بر توصیف و تحلیل شرایط محیطی در نظام کالبدی مورد بررسی و تدقیق قرار گرفته شده است. نتایج پژوهش حاکی از آن است که حوزه مطالعه در طول این مسیر به دلیل وضعیت کفسازی نامناسب، تغییرناگهانی ارتفاع هرچند اندک، درختکاری و گلکاری بصورت طراحی نشده و استفاده از نورپردازی نامناسب در جلوی مغازه ها در شب، از دعوت کنندگی در محور کم شده که این امر حضورپذیری کاهش می دهد در طول محور، به دلیل نبود فضاهای مکث جهت بروزرفتارهای اجتماعی، از پذیرندگی فضا کاسته می شود. همچنین بی توجهی به نیازهای گروه های دارای محدودیت حرکتی مانند معلولین، سالمندان و... امکان حضور این گروه را نیز محدود می سازد. بنابراین باید در این سایت، معیار و زیرمعیارهای مرتبط با نظام کالبدی در کنارهم دیده و چیده شوند تا افراد جامعه تشویق به حضور یابند.

کلمات کلیدی: حضورپذیری، معیار، مسیر عابرپیاده، نظام کالبدی، خیابان فرخی شهر یزد

---

^۱ این مقاله مستخرج از پایان نامه کارشناسی ارشد سمیرا علیزاده مقدم با عنوان « بازطراحی مسیر عابر پیاده شهر یزد با رویکرد ارتقاء کیفیت حضورپذیری افراد، نمونه موردی: پیاده روی خیابان فرخی شهر یزد»، به راهنمایی دکتر ملیحه ذاکریان و مشاوره دکتر بابک تشکری در دانشکده هنر و معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد یزد در حال انجام است.

*EMAIL Corresponding author : malihezakerian@yahoo.com